

Letna plača 1 for. 50 kr.
Društveniki dobivajo
list brezplačno.

Delaj, nabiraj, pomnožuj.

Učitelji in nepremožni
kmetovalci plačajo
le po 75 kr.

Slovenska čebela.

Družbeni list za prijatelje čebelarstva

po Kranjskem, Štajarskem, Koroškem in Primorskem.

Obseg: Opravila pri čebelnjaku meseca oktobra — Brezmatičnost panja. — Umno čebelarstvo.
— Spod Kuma. — Dragi Janez. — Ti krota ti!

Opravila pri čebelnjaku meseca oktobra.

Kdor je že konec septembra vse potrebno prezimovanje čebel poskrbel, tega meseca pri čebelnjaku nima veliko opravila. Pogledati je pač treba včasih, ker miši in enake živalice tudi čutijo, da se zima približuje, ter tudi gledajo kje bi pripravno gjezdo našle — iščejo ga dostikrat v čebelnjaku, celó tudi v panji. Ni ga leta, da bi se tū in tam ne čulo, kakó so miši pri tem ali unem brezskrbnem čebelarju gospodarile. Kdor ima prelahke panje in jih misli v jesen pitati, je zdaj še čas, ker večkrat so še topli dnevi. Kaj je treba za to storiti, glej poduk meseca septembra. Kdor je do zdaj premalo čebele odel in zapažil, naj tudi zdaj popravi: ker dnevi so čedalje hladnejši, še hladnejše noči in čedalje bolj dolge. Od prezimovanja čebel je bilo že tudi rečeno, da čem toplejše so zapažene, tem boljše je; pa ker nekteri tako lahko presliši, ali če tudi sliši tako rad pri svoji stari navadi ostane, ponavljamo še rečeno: Čebelarji glejte, da bote čebelam toplo stanovanje pripravili. Um in skušnja vas mora učiti, da vsaka stvar, bodi si človek ali druga žival tirja primerno toploto, sicer se je slabo godilo. Glej čebela je tako rekoč poletna muha in ali bo po zimi v hudem mrazu lahko prebivala, če ji človek ne dá, kar zimski čas vzame? Koliko toplote zamore dati, ali bolj prav koliko mraza zamore zavarovati in braniti tanjka, večkrat komaj pol palca debela dilca, bi vendar lahko vsak sam presodil. Močen panj, če ima dosti ljudstva in medu, se preživi, ali revni z malo ljudstvom in malo medom veči del poginejo; če ne po zimi, ga pa spomlad kaka bolezen kot nasledek zadavi. Zatoraj čebelarji preskrbite svojim muham toplo zimsko odejo, da vam mali trud in postrežbo prihodno leto obilniše povrnejo. Ne rečem, da je že tega meseca takó silno potrebno, včasih je še precej toplo; al kakor za-se, tudi za čebele ne pozabi: kolikor hujši je mraz, toliko toplejša odeja se jim mora dati. S tem pa tudi ne mislim reči, da bi čebele vedno prekladal in bolj zapaževal, ne, čebele pokoj ljubijo — še posebno čez zimo; zato, kakor misliš

čebele čez zimo v čebelnjaku imeti, tako jih moraš že konec septembra vložiti in jih pri miru pustiti; le bolj po vnanjem se mora čebelnjak proti hudi burji in mrazu čedalje bolj zabraniti.

Brezmatičnost panja.

Vidili smo, kakó se brezmatičnost lahko in mnogokrat primeri; poglejmo, kako je spoznati. Edino gotovo znamenje brezmatičnost, nerodovitnost in trotovnost spoznati, je skrbno preiskovanje panja. Najdemo lepó zadelano zalego, je preiskovanja in strahu konec, ker lahko vemo, da je vse v pravem redu. Vsa druga vnanja znamenja so pa lahko goljufiva, vendar ker saj pozornost čebelarja obudi, da na panj bolj pazno pogleduje, jih bomo po vrsti pogledali. Kadar čebele same brezmatičnost zapazijo, postanejo nepokojne. Po panju sem ter tje letajo in iščejo; takó tudi zunej panja po skončnici, če le vreme dopusti. Če na panj potrkáš ali v panj pihneš, ne čuješ znanega veselega zašumenja, ampak neki žalosten glas, kakor neko cviljenje ali javkanje, katero kmalo preneha, da spet kmalo začne. To se čuje zlasti prvi dan in posebno zvečer. Na pašo gredó malo, le posamesne, le bolj o poldne. Obnožja ne nosijo, ali le po redkem in po malem. Dostikrat žalostne pri žrelicu sedijo in perutničice pobešajo ter vsako prihajočo popadajo, da jo spet kmalo spustijo; ropnicam se le malo, zanikrno vstavljajo, zato je tudi brezmatičen panj najpred oropan.

To so bolj vnanja znamenja, poglejmo zdaj notranja. Če panj odpreš, se vidi, da na satovji bolj raztreseno posedajo, ne v gručah, kakor je sicer navada. Sem ter tje posebno rade pikajo in so kar naravnost v obrazu. Če najdeš po tleh veliko strgane trotove zalege, čebelne pa ne, je panj zeló sumljiv, da matice nima. Še bolj gotovo znamenje brezmatičnosti je, če najdeš matično zibelko nad trotovo zalego, ali nad celico s cvetnim prahom. To delajo le zaradi velikega hrepenjenja po matici, se vé da ne izležejo nič, ali pa trota. Kadar preiskujemo, če je mlada matica že oplodena, pa najdemo v matičnih zibelkah jajčica, ali zalego, je matica zgubljena. Najdemo več začelih matičnih zibelk, in ni čas rojenja n. pr. v jeseni, je panji najbrž brez matice. Najdemo gnjezdo v sredi panja, kjer čebele navadno sedijo, veliko obnožja ali rožnega medú, je panj najbrž brez matice. Brezmatičen panj ne gleda nič več na snago panja: mrtve čebele, mrtva zalega, kopice i. t. d., vse ostanejo v panju in čebele se ne zme-nijo. Če najdeš v panju trote meseca marca, ali še pred, ali v jesen, potem ko so jih že drugi panji izgnali, je panj prav zelo sumljiv. Če pa nasproti od začetka aprila do avgusta ne nastavlja zalege, tako je panj ali brez matice, ali pa ima napačno, nerodovito. Tudi edino trotova zalega kaže, da ima panj neoplodno, ali prestaro matico, ali pa celó da delavna čebela zalego leže.

Razloči se pa prav lahko ali je trotova zalega od delavne čebele, ali od napačne matice. Le pazi: če najdeš jajčica po trotovih celicah, ali pa tudi po čebelnih, če bi trotovih ne bilo, posamesna tù in tam, tako jih leže delavna čebela; če pa so jajčica po celicah vkup druga za drugo, jih leže matica; ker napačna matica ne leže jajčic nikoli v trotove celice, ampak v celice delavnih

čebel; delavna čebela pa le tedaj jajčica v celice delavnih čebel leže, kadar trotovih ni. Tudi je znamenje, da navadna čebela zalego leže, če je po več jajčic v eni celici, ker matica navadno le enega zaleže. Gotovo znamenje, da v panji ni rodovitne matice, je grbasta zalega; ker namreč trotova zalega, naj že jajčica zaleže trotovnica, ktera hoče (navadna čebela, neoplodna ali prestara matica) nima prostora v malih čebelnih celicah, čebele celice podaljšajo, tako sat postane grbast, zato se tudi zalega v takem satu navadno grbasta zalega imenuje.

To tedaj so navadna znamenja brezmatičnosti, ali pa trotovnice, kar je vse eno. Vsak tak panj, če se mu ne pomaga, čedalje bolj slabí; čebele se zgubujejo in na zadnje ga ropnice končajo.

Preden premišljujemo kaj je v takih primerljajih storiti, premislimo pred kaj storiti, da brezmatičnost kolikor moč odvrnemo. V to posebno pomaga, da stare matice o pravem času odstranimo, ter jih z mladimi nadomestimo. Zato je dobro, da imamo vedno v zalogi nekaj malih panjičev z mlado matico in nekoliko čebelami. Panjevi naj ne bodo preblizo vkup. Panji za roje naj bodo razno pobarvani, ali sicer kako zaznamovani, da matica o času prašenja svoj panj od dalječ pozná. Kolikor mogoče, je treba skrbeti, da je čebeljak v zavetji; ker sicer se lahko primeri, da sapa matico na kaki drugi panj zanese, kjer bo naglo zamorjena. Kadar se matica praši, opazovaj od strani, ter se nikoli ravno pred panj ne vstopaj. Kadar dva roja vkup sedeta, je treba matico naglo poiskati, jo v matičnico zapreti, ter jo v panji kakih 24 ur zaprto imeti, preden se med čebele spusti. Kadar misliš dva panja združiti, odstrani matica kaka dva dni pred, uno glavnega panja pa zapri. Prav da je med panji kaka deščica ali kaj družega, da čebele iz enega panja v družega ne morejo naravnost hoditi. In zadnjič naj čebelar svoj čebeljak o času rojenja dobro opazuje. Posebno v času prašenja, da se domú pridša matica na drugi panj ne vsede in ko bi se, da se hitro reši, ko bi je ptuje čebele napadale. Zato je treba matičnico vedno pripravljeno imeti, da je ne bo treba še le iskati, kadar se nezgoda primeri. B. Berlepš pripoveduje, da tudi večkrat lastne čebele matico vmorijo n. pr. polutanke kaj rade laško čebelo. Včasih je znabiti čebelar sam kriv, da se zaradi nerodnosti ali prenagle bliščeče svetlobe nekako preplašijo in v zmoti matico zamorijo. Zato je pač treba roje pregledovati, dokler je čebelar prepričan, da je matica oplodena, pa vendar se mora vse to s previdnostjo zgoditi.

(Dalje prih.)

Umno čebelarstvo.

„Umno čebelarstvo“ se dandanes mnogokrat sliši in čita; tudi Slovenci besedi dostikrat čitajo, zlasti od kar je začela Slov. čebela izhajati. Ne bo tedaj napačno, da se od tega malo porazumimo. Vsaki čebelar bi zameril, ko bi mu rekli, da neumno čebelari; in vendar jih je mnogo, ki besedo beró in govoré, pa ne vedó kaj je to. Poglejmo pred, kaj umno čebelarstvo ni, da potem lažej spoznamo, kdo umno čebelari, kdo pa ne. Umno čebelarstvo še ni, če je kdo stare panje z nepremakljivim satovjem zapustil in začel s premakljivim

satovjem, bodisi že v Porentovem, Škocidoljskem, ali tudi z družbenim panjem delati in čebelariti. Vse prav in lepó, pa umno čebelarstvo še ni. Spet drugi ima vse polno raznega orodja v svojem čebelnjaku potrebnega in nepotrebnega, ter si znabiti zaradi tega veliko domišluje, kaki čebelar je, kaki revčiki so drugi. Spet tretji šteje svoje panjove, ter se prepriča, da jih noben čebelar v okoljici toliko nima; znabiti je tudi prepričan, da je le on izvrsten čebelar, vsi drugi grešni čebelarski colnarji. Al dragi! vse to kaže, da ima ta ali uni več denarja, da bi pa kdo umen čebelar bil, tega ne spričuje ne Porentovi ne Škocidoljski ne družbeni panj; tudi množina takih panjev tega ne spričuje.

Kaj je tedaj umno čebelarstvo? Umno čebelarstvo je umetnost ali vednost s čebelami najbolj naravno ravnati in z enakim številom panjev in v enakih okoljčinah največi dobiček pridobiti. Nočem s tem reči, da je vse eno, ali se čebelarji s premakljivim ali nepremakljivim satovjem; pa tudi nočem reči, da s panjem starega kopita, tedaj z nepremakljivim satovjem bi ne dalo umno čebelariti. Kdo bo rekel, da Jonke in še stareji Janža nista umno čebelarila? Tedaj ne delovanje s premakljivim satovjem, ne množina panjev je znamenje umnega čebelarstva, ampak zdrav razum, bister razsodek, kateri vse v račun vzame: naravo čebel, lego, čas in druge okoljščine in po tem s svojimi čebelami ravna. Vse ni za vse, vsega ne moremo vsi, ali umno čebelariti zamore vsaki čebelar. Ruski panj ni za nas in naš panj s takimi dilicami ne za Rusijo, umni čebelarji so pa gotovo tu in tam. Se toraj od enega in istega delovanja ne more reči: To le je umno čebelarstvo, so pa vendar nektera vodila, ktera so znamenja umnega čebelarstva. Poglejmo jih:

1. „Umni čebelar si prizadeva za močne panje.“ Znano menda je vsakemu čebelarju, da le močne čebele kaj dobička dajo, slabe pa večí del nič. O slabi letini močni panji saj toliko dobijo, da se brez skrbi za pleme pustijo, slabe je treba pitati, pa še dostikrat zastonj. Močni panj tudi hudo zimo pre-
stane, slabe večji del končá. Tudi močni panji čez zimo malo več medú potrebujejo, kakor slabe; ker imajo v panju toplejše, tudi manj živajo. Močni panji dajo močne roje, slabi panji le slabotne rojčke, kateri so večji del staremu panju in čebelarju na škodo. Kakó obilna je žetev od močnih panjev, je dostikrat neverjetno; kako mala pa od slabih, bi marsikdo znabiti tudi ne verjel, ko bi skušnja tega vedno ne učila. In vendar koliko čebelarjev, ki le na število panjev gledajo! Jih li smemo med umne čebelarje šteti? Gotovo ne, naj imajo Dzierzonove, ali kakoršne koli panje hočejo.

2. „Umni čebelar je z vsem potrebnim obilno preskrbljen.“ Panji, panjiči za naloge, romčeki, prazno satovje i. t. d. vse mora biti pripravljeno, če čebelar hoče z dobičkom čebelariti, kadar je ugodno vreme. Umni čebelar že po zimi vé, česar bo potreboval za ta ali uni panj. Se vé da je včasih račun brez krčmarja, ker vreme in drugi primerljeji niso v naši oblasti; pa če je vse potrebno za dobro letino pripravljeno, in dobre letine ni, zaradi pripravljenega gotovo ni škode — bo pa za drugo leto. Al kakó pa tam, kjer ni nič pripravljenega! Čebele rojijo, pa nobenega panja; roj je treba ogreniti, pa nič satnikov; matico je treba pripreti, pa nikjer matičnice i. t. d. Leta se potem od Miha

do Janeza, od Luka do Gašperja; se prosi in moledva in če ni enkrat zadosti, se pot drugič začne; med tem preteče ugodni čas in — vse je zamujeno. To ti je čebelarstvo! da kaj! In vendar koliko čebelarjev to zadeva!

3. „Umni čebelar ne daje čebelam prevelikih prostorov ne po zimi, ne po letu.“ Po zimi so, kakor vsak vé, veliki prostori premrzli; po leti postavajo če imajo premalo, pa dostikrat imajo preveliko prostora. Če je premalo prostora, morajo postaviti in neki čebelar pravi, da tudi pridne čebelice uméjo prav dobro postavljanje, kadar vidijo, da jim bo prostora pomanjkovalo. Imajo preveliko prostora, nekako obupajo; če je letina dobra, si za potrebo že naberó, dobička pa ne bo prav velikega. In kar se bo znabiti komú čudno zdelo, in je vendar res, da čebele neraje delajo, če imajo veliko praznega satovja, kakor če imajo prazne prostore in morajo samé satovje delati. Zatoraj kdor čebelari s premakljivim satovjem, naj ne obeša čebelam naenkrat po 5, 6 praznih satov, da bi potem manj dela imel, ampak naj jim da le en sat, k večem dva. Čez zimo se primeri še druga nadloga, če je preveč praznega satovja v panji, satovje namreč plesnuje, čebelam pa je prehladno; zato naj se v jesen prazno satovje iz panja vzame in skončnica do polnega pomakne, kakor je bilo že večkrat rečeno.

4. „Umni čebelar je z medom do čebel radodaren.“ Da jim nepotreben méd in vosek vzame, je prav; vsak zato dela in se trudi, da si kaj pridobi. Al kako nespametno je čebelami v jeseni jemati in spodrezovati do najzadnjega lota medú, s katerim se zamorejo čez zimo preživeti. Zastradane čebele móra potem zgodaj krmiti; če jih pita premalo, zmiraj stradajo, če jih pita preobilno, dostikrat prezgodaj zalego stavijo in marsikteri — znabiti vsaki — potratí spomlad veliko več, kakor če bi jim bil v jesen kaki funt več pustil, kakor ravno za največo potrebo. Zraven si pa znabiti še kako drugo nadlogo in bolezen pri čebelah nepotrebno nakloní. Toraj čebelar, ne bodi skop z medom! — Gotovo le sam sebi škodo delaš; znabiti da v jeseni kakih 10 pfd. več medú prodaš, zato ker ti je denarja treba; al spomlad daš večkrat za 5 pfd. pitanca več, kakor si v jesen za 10 pfd. dobil, imaš zraven pa še slabe čebele, če ne še kake druge nesreče. Varčnost je lepa čednost, skopost pa je neumnost, pa znabiti nikjer tako gotovo sama sebe ne tepe, kakor pri čebelarstvu.

5. „Umni čebelar se čebelarstva znanstveno uči.“ Nobeden ni mojster rojen; vsake reči se je treba učiti, pa vedno učiti, če hočemo kaj prida znati. Enaka je s čebelarstvom. Umen čebelar tedaj ima tudi po zimi s čebelami opraviti, če ne v čebelnjaku, pa v bukvah. On si prizadeva posebne primerljeje čez leto premišljevati, vzroke in nasledke spoznavati. Kar bere ali čita primerja svojim skušnjam in znabiti mu bo marsikaj v sobi — za pečjo — jasno, kar mu je bilo pri čebelnjaku temno in nerazumljivo. Le len, nepremišljen deček ali šolarček si dostikrat domišljuje, da vse zná in tedaj z lenobo in postopanjem — če ne še s čim slabšim — dragi čas trati; razumen, previden mož ne dela takó. Res je, da v slovenskem jeziku imamo še malo podučljivih knjig o čebelarstvu, vendar pa jih je nekaj. Če smo enkrat vse prebrali, začnimo spet od začetka. Če to s premislikom delamo, nam bo znabiti marsikaj zanimivega, ali bo nas v lastni skušnji potrdilo, česar lani nismo porajtali. Zlasti iz časopisov

človek izve nove skušnje, za novo orodje i. t. d.; zato umen čebelar ne prezira društev, časopisov, kakor bi bilo vse nič, vse nepotrebno. Res je, da ni vse najboljše in najpopolnše, in — če ti ravno dobro dé — rečem, da tudi znabiti marsikaj nepotrebne; al v najlepši pšenici je tudi kaj nepotrebne plevla — tudi v plevelu je pšenično zrno kaj vredno. Zrno k zrnu pogača.

Še bi bilo znabiti marsiktero znamenje „umnega čebelarja“ imenovati, pa naj bo zadosti; ker že iz teh vsak lahko sam spozná, ali se smé med umne čebelarje šteti, ali ne.

Spod Kuma.

„Tako pa še ne, kakor letos“, znaš povsod slišati, kjer se od čebelarstva zmenijo. Zima je bila nenavadno lepa, kakor povsod; le kake tri tedne je nekaj malega snega ležalo. Blizo novega leta sem našel memogredé 18 raznih cvetečih rastlin. Resje je skoraj celo leto cvetelo, zato so tudi čebele prav zgodaj zalego nastavlale. 17. aprila sem čul prvikrat od roja in 24. tedaj o sv. Jurju celó od družega od unkrajšne solnčne strani. Je bilo že kdaj kaj tacega slišati? Večji del se zgodnji roji o sv. Florijanu oglasijo kje v kakem toplem zatišju in letos tri tedne pred! Ker je sadno drevje prav zgodaj cvetelo, so bile tudi čebele čedalje boljši in nadjali smo se prav dobre letine. Al motili smo se. Večji del majnika je bilo hladno oblačno in vetrovno, ter je bil majnik — roditelj rojev — prav nerodoviten. Vem več čebelarjev, ki so 12, 15 in več panjev imeli, pa nobenega roja. Še le meseca junija so se čebele zdramile, potem pa rojile, da ni bilo kraja ne konca. Tako imenovanih devičnikov — roj od roja — mende še ni bilo nikoli toliko, ko letos. Vsaki kolikaj boljši roj ga je dal; pa ne le enega, ampak tudi družicev je vsaki čebelar saj nekoliko imel. Čul sem, da so tù in tam celó roji po tri roje dajali; kar bi človek ne verjel. In pri vsem temu so bili pri nas panjevi še precej težki. Opomniti moram, da tù imajo čebele ajdo od kresa do malega Šmarna. Lakote meseca julija pri nas ne poznamo. Sploh je tù prav ugoden kraj za čebele, le malo vetrovno je včasih, paše pa ne pomanjkuje kmalo. Precej spomlad cvete resje, potem sadno drevje, potem po travnikih in komaj do dobro pokosijo, cvete ajda; zraven tega je veliko smerečja, lip in nekaj kostanja. Da je ajda tako zgodaj, pride od tod, ker tù sejejo zmes: pol ajde in pol jarega ječmena konec majnika ali o začetku junija. Zmesna ajda cvete že o Kresu, kmalo potem prašna in poslednjič strnišnica. Meseca julija je bilo lepo, tudi nekaj časa avgusta; čebele so bile prav dobre, skoraj v vsakem panju je bilo satovje polno medú. Tukajšni čebelarji so bili tedaj tudi polni sladkih nad. Večkrat sem čul: Take letine še čebelarji niso kmalo imeli, kakor letos in res — niso je kmalo take imeli! Al — sladke nade se niso spolnile. Ko je ajda ravno najbolj v cvetje šla, se je vreme spremenilo. Sploh je bilo hladno in zraven ali oblačno in deževno, ali vetrovno. Ves čas cvetja strnišnice smo imeli komaj dva ali tri dni ugodnega vremena. Čebele so postajale vsaki dan bolj lahke. Méd, ki se je pred v zadnjem satovji povsod vidil, je zginil, kakor bi ga kafra vzela. Po malem Šmarnu so se oglasil rop-

nice, katerih do zdaj ni bilo prav nič, ter so bile toliko silne, da kdor ni znal ali vedno pazil, so mu do čistega ves stan pokončale. Vem za čebelarja, ki je 16 panjev zamoril, pa bi ne stavil, če ima 20 pfd. medú. Kar smo za drugo leto pustili, je večji del prelahko; tako da se bo ne mara spet letos spolnovalo: Dosti rojičev, dosti mrličev. Tako tedaj moramo čebelarji nenadoma mnogim slabim letinam še letošnjo prišteti; ni čuda toraj, če mladi čebelarji in začetniki obupno premišljujejo, ali bi še čebelarili, ali bi vse popustili. Smo radovedni čuti, kako se je čebelarjem v raznih družih krajih godilo. Kar smo do zdaj zvedili, je po Kranjskem skoraj zelo povsod enako slabó.

Dragi Janez!

3. list.

Na tvoj edini, pa dolgi list ti odgovarjam danes tretjič. Kar ti dans pišem, bi bil imel naj prvo pisati, pa bal sem se, da bi v obupljivi naglici sam sebi in čebelarjem škodo ne delal, zato sem vse drugo opustil, ter ti pisal: Ohrani čebele, ne žveplaj jih. Potem sem ti pisal, kako čebelarji lahkim panjem pomagajo, da jih vendar zamorejo čez zimo ohraniti. Mislim, da si eno ali drugo storil, ktero ti je bilo že bolj všeč. Le ene reči še nikar ne pozabi: čebele dobro in toplo opaziti, ker s tem si prihraniš veliko medú. Mislim sicer, da toliko škodljive vraže mnogo nevednih čebelarjev nimaš, po kateri napačno mislijo, da čebela o zimskem mrazu takó nekako vkrči in tičí, kakor n. pr. polh, polž, kača in druga golazen, ter spet oživi, kadar toplo solnce zemljo ogreva. Zató se tolikrat med kmetiškimi čebelarji sliši: Čebela mora sedemkrat zmrzniti, potem je še le dobra. Da — res je potem dobra — kakor pravimo od ravno umrlega človeka; „zdaj mu je dobro“, tako veljá tudi od čebele. Naj le enkrat zmrzne, potem „ji bo dobro“, pa vstala ne bo več. Tedaj varuj se škodljive vraže in opazi panje prav dobro in skrbno. Ne zameri, da ti to tolikokrat priporočam! Storim le zato, ker vem kakó človek stare presoje in vraže težko popusti. Čebelarjem pa resnično toliko pomaga, da dostikrat dobro zapažene z malo medom lahko tudi hudo zimo preživijo, slabo zapažene pa z obilno medom odmrjó. Zato je neki kmetiški pa izvrsten čebelar o slabi letini večkrat imel navado šaljivo večí: „Hm! ker ni medú, bomo pa bolj z otavo čebele fojtrali“ (krmili). Konečno tedaj še besedo na tvoj začetik. V svojem listu grozno tarnaš: „Kaj bo, kaj bo? Nobenih čebel ne bom v spomlad imel! Žal mi je, da sem čebelariti začel! Zdaj verjamem, da je res: „muha ne da kruha“ i. t. d.

Dragi prijatelj! za čemu tako javkanje? Bodo mar čebele zató več medú imele, ložej čez zimo preživele? Ohrani srčenost, ter ne bodi, kakor takó marsikteri, ki mu pri vsaki zoprnosti srce vpade in nadloge le še pomnoži. Glej mene je ravno taka zadela; moje in tvoje sosede enako in — zelo vse čebelarje po deželi. Žal ti je, da si čebelariti začel! Že verjamem, da je hudo, če človek kako reč z veseljem začne, pa mu ne gré, kakor je mislil. Al to je ravno napačno, da nekteri le na dobroto in dobiček misli, na nadlogo in zgubo pa pozabi. Al mar nisi mogel misliti, kadar si prvi panj v čebelnjak déjal, da zguba in

dobiček po eni stezi vkup hodita! Dragi! pri čebelarstvu je pač takó, kakor povsód: nikjer brez nadlog — nikjer medú brez pelina! Kesati se, da si čebelariti začel, bi bilo pač nespametno; še bolj nespametno pa vse popustiti. Glej! tvoj star sosed, je že star čebelar je že dosti slabih let doživel in s čebelarstvom res tudi obogatil; pa spozná vendar, da je že marsikteri krajcar za méd in vosek dobil, in čebelice so mu o letošnji slabi letini tako ljube, kakor o najboljši, ko je medú na cente imel. Kaj živinorejo, kaj poljedelstvo popustimo, če nam ne gre vse po volji, če nas nadloga zadene? Tedaj mladi čebelar srčnost, srčnost! Se vé da je treba svoje storiti, ter ne rok križem držati in toževati. Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal! Da si mi zdrav!

Ti krota ti!

Ni dolgo, ko sem memo hiše gredé čul te besede s posebnim povdarkom izgovarjati. Ker mi je čebela (naravna in papirnata) vedno v mislih, sem nehoté besede ponavljal: Ti krota ti! — tudi čebelarjem niso kaj všeč. Naj povem, kaj o tem neki čebelar iz Amerike svojemu prijatlu piše:

Da žabe in krote niso posebne prijateljice čebelarja — pač pa čebel — sem zdavnej vedil. Bil sem v nekem kraju, kjer je bilo dosti tega merčesa, in smem reči, da ni bilo tedna, da bi pred čebeljakom čuvajke krastače ne bil najdel, ktera je žive in mrtve čebele zobala in znabiti še hujši namene imela, da bi ne bilo žrelce premajhno in da bi ji ne bil s škornjo naprej rekel. Živo se dostikrat spominjam, kar mi je prijatelj iz Jamajke poročal. Grem nekega dne, — mi pripoveduje, — memo hiše znanca, ki ves žalosten toži, da so pri njegovih čebelih tatovi gospodarili, ter me prosi, naj pridem na večer k njemu, da malo kramljava in znabiti tatu zapaziva. Obljubim in pridem. Zapreva hišo, ter se za neki grm blizo čebel vsede. Opomniti moram pred, da tû evropejskih čebeljakov ne poznajo, ampak zaboječke, v kterih so bile nasolene ribe, dobro sperejo in roje noter ogrebaajo, ter jih kar na bližnji kamen položijo; takó imajo vedno dovelj dobrega zraka in izlet na vse štiri strani sveta. Vse je bilo mirno, le plivkanje bližnje reke se čuje. Tako sediva tiho šepetaje kake dve uri, ter misliva ravno vstati in spat iti. Kar začne nekaj šumeti in se kar proti čebelam pomikati. Kaj pa je to, pravim prijatlu? On gleda in misli, da mora kaka krastača biti. Brž stopiva bližej za neko drevo, da bi ložej vse panje opazovala. Al ponočni tovač je zginil, vse tiho je bilo in spet misliva ravno oditi, ko neke čebele blizo naju zašumijo. Kmaló se prikaže krastača polna čebel, ter proti bližnji vodi hiti. Od hiše pa pride cela tropa enakih žival, ter od vseh strani v panje silijo. Kteri se posreči noter priti, vsaka kmalo pribeži polna čebel; ter hiti proti vodi. Začudena jih slediva. Proti zadnjemu so nektare že komaj šle, skakati niso mogle, ter so kar v vodo popadale, da bi se znebile jeznih, ostrih jezdicev. Ko drugi dan panje pregledujeva — kako razdejanje! Satovje polomljeno, medu malo, v nekterih nič, od zunej vse z medom zamazano. Prijatelj ves zamišljen sklone ali čebelarstvo popustiti, ali pa po našem čebelam trdno hišico postaviti, kamor bi nadležin mrčes ne mogel priti. Schw. Buz.